

Základní škola Litoměřice, Boženy Němcové 2

Boženy Němcové 2

412 01 Litoměřice

EU peníze školám – vzdělávací materiál

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.2128
Šablona:	12
Pořadí šablony a sada:	21
Materiál:	VY_12_INOVACE_21_26_CJ4
Vytvořený ve školním roce:	2012/2013
Předmět a třída:	Český jazyk 4. b
Anotace:	Pohádky Boženy Němcové. Pracovní list určený pro samostatnou práci žáka. Žáci poznávají úryvky z pohádek B. Němcové.
Autor:	Mgr. Renata Sluková
Klíčová slova:	Božena Němcová, úryvek, pohádka.
Ověřený dne:	26.11.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přečti si úkoly na druhé straně tohoto pracovního listu a zkus je vypracovat.

Sotva vstoupili na jeden vrch, již se s třesením skála otevřela, a devítihlavý drak vylezl ven, ohlížeje se po své kořisti. Tu přiskočí na koníku Bajaja, vytáhne meč, jedním rázem utne tři hlavy. Drak se svíjel, plil oheň a házel sebou, až mu jed daleko široko stříkal, ale princ toho nedbal, a sekal, až mu všech devět hlav usekal, ostatní dodělal koník kopyty. Druhý den nato vejde čert k němu, právě když přikládal, a pravil: „Dnes, Petře, máš vyslouženo; aby ses nemusel s tolika penězi vláčet, vezmi tuten měšec, kdykoli ho rozevřeš a řekneš: ‚Syp, pytlíčku, ‚vysype ti tolik dukátů, co budeš chtít. Měj se dobře, Petře; myslil jsem, že u nás ještě zůstaneš, lidé se tě budou bát, proto jsi se už sedm let nemyl, sedm let vlasy ani nehty nestříhal.“

Matka pekla chléb a přislíbila svým sedmi synům, že udělá každému po bochníčku, budou-li tiší. Chlapci umkli na chvíli jako pěny, ale bochníčky za tu chvíli upečený být nemohly, a chlapcům trpělivost brzy přešla. Začali matku zase hněvat, neustále za sukně ji tahat a křičet, kdy budou bochníčky hotovy. Dlouho to matka snášela, ale konečně ji trpělivost přešla; hněvivě na ně vzkřikla: „I bodejt' jste se všichni zkrkavčili!“ „Já jsem král slunce a chci si tvou sestru za královnu vzít.“ „Tedy počkej chvílku, já ti ji přinesu. Bude to pro ni velká čest, když se tak mocnou královnou stane.“ I běžel do ložnice, kde nejstarší princezna spala, vzal ji do náručí, odnesl do svého pokoje a oknem ven ji položil. Princezna ale nepadla na zem. Slunečník, její ženich, vzal ji na svá planoucí ramena a po zlatém mostě do slunečního paláce odnesl.

Hned se to v městě rozhlásilo, že je princezna uzdravena a její vysvoboditel že je prostý zlatnický tovaryš. Tu pospíchal starý mistr do hradu, aby se přesvědčil, zdali tomu tak, a když ho Radoš s radostí králi co svého dobrého mistra představoval, děkoval stařec v duchu bohu, že mu takového učedníka poslal. Když přišel jelen, povídal mu Smolíček, že někdo klepal na dveře, že líbezné hlásky prosily, aby jim otevřel; on však že neotevřel. „Dobře jsi udělal, Smolíčku, žes neotevřel, to byly jeskyňky. Kdybys byl otevřel, byly by tě odnesly.“

1) *Přečti si potichu úryvky z pohádek, zkus uhodnout název pohádky a správnou barvou celý úryvek z pohádky vybarvi. POZOR, zamíchaly se vždy dvě pohádky do jednoho odstavce!*

Názvy pohádek a barva, kterou úryvek vybarvíš:

SEDMERO KRKAVCŮ (hnědá)

MOUDRÝ ZLATNÍK (oranžová)

PRINC BAJAJA (modrá)

O SMOLÍČKOVI (zelená)

ČERTŮV ŠVAGR (červená)

O SLUNEČNÍKU, MĚSÍČNÍKU A VĚTRNÍKU (žlutá)

2) *Napiš názvy pohádek pod odstavce (na každý řádek jednu pohádku).*

3) *Vylušti jméno spisovatelky, která je autorkou výše uvedených pohádek.*

BAOBŽCEČNDA

NĚĚEMFCGOHVCHÁ

4) *Přečti si názvy dalších pohádek od Boženy Němcové. Jedna z nich však mezi ně nepatří. Přijdeš na to, která? Její název škrtni.*

O PRINCEZNĚ SE ZLATOU HVĚZDOU NA ČELE

JAK JAROMIL K ŠTĚSTÍ PŘIŠEL

LESNÍ ŽENKA

POŠŤÁCKÁ POHÁDKA

O NESYTOVI

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

PRACOVNÍ LIST – ČJ – 4. r. POHÁDKY

JMÉNO: _____

Přečti si úkoly na druhé straně tohoto pracovního listu a zkus je vypracovat.

Sotva vstoupili na jeden vrch, již se s třesením skála otevřela, a devítihlavý drak vylezl ven, ohlížeje se po své kořisti. Tu přiskočí na koníku Bajaja, vytáhne meč, jedním rázem utne tři hlavy. Drak se svíjel, plil oheň a házel sebou, až mu jed daleko široko stříkal, ale princ toho nedbal, a sekal, až mu všech devět hlav usekal, ostatní dodělal koník kopyty. Druhý den nato vejde čert k němu, právě když přikládal, a pravil: „Dnes, Petře, máš vyslouženo; aby ses nemusel s tolika penězi vláčet, vezmi tuten měšec, kdykoli ho rozevřeš a řekneš: „Syp, pytlíčku, vysype ti tolik dukátů, co budeš chtít. Měj se dobře, Petře; myslil jsem, že u nás ještě zůstaneš, lidé se tě budou bát, proto jsi se už sedm let nemyl, sedm let vlasy ani nehty nestříhal.“

Princ Bajaja

Čertův švagr

Matka pekla chléb a přislíbila svým sedmi synům, že udělá každému po bochníčku, budou-li tiší. Chlapci umkli na chvíli jako pěny, ale bochníčky za tu chvíli upečeny být nemohly, a chlapcům trpělivost brzy přešla. Začali matku zase hněvat, neustále za sukně ji tahat a křičet, kdy budou bochníčky hotovy. Dlouho to matka snášela, ale konečně ji trpělivost přešla; hněvivě na ně vykřikla: „I bodejt' jste se všichni zkrkavčili!“ „Já jsem král slunce a chei si tvou sestru za královnu vzít.“ „Tedy počkej chvílku, já ti ji přinesu. Bude to pro ni velká čest, když se tak mocnou královnou stane.“ I běžel do ložnice, kde nejstarší princezna spala, vzal ji do náručí, odnesl do svého pokoje a oknem ven ji položil. Princezna ale nepadla na zem. Slunečník, její ženich, vzal ji na svá planoucí ramena a po zlatém mostě do slunečního paláce odnesl.

Sedmero krkavců

O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku

Hned se to v městě rozhlásilo, že je princezna uzdravena a její vysvoboditel že je prostý zlatnický tovaryš. Tu pospíchal starý mistr do hradu, aby se přesvědčil, zdali tomu tak, a když ho Radoš s radostí králi co svého dobrého mistra představoval, děkoval stařec v duchu bohu, že mu takového učedníka poslal. Když přišel jelen, povídal mu Smolíček, že někdo klepal na dveře, že líbezné hlásky prosily, aby jim otevřel; on však že neotevřel. „Dobře jsi udělal, Smolíčku, žes neotevřel, to byly jeskyňky. Kdybys byl otevřel, byly by tě odnesly.“

Moudrý zlatník

O Smolíčkovi

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

1) *Přečti si potichu úryvky z pohádek, zkus uhodnout název pohádky a správnou barvou celý úryvek z pohádky vybarvi. POZOR, zamíchaly se vždy dvě pohádky do jednoho odstavce!*

Názvy pohádek a barva, kterou úryvek vybarvíš:

SEDMERO KRKAVCŮ (hnědá)

MOUDRÝ ZLATNÍK (oranžová)

PRINC BAJAJA (modrá)

O SMOLÍČKOVI (zelená)

ČERTŮV ŠVAGR (červená)

O SLUNEČNÍKU, MĚSÍČNÍKU A VĚTRNÍKU (žlutá)

2) *Napiš názvy pohádek pod odstavce (na každý řádek jednu pohádku).*

3) *Vylušti jméno spisovatelky, která je autorkou výše uvedených pohádek.*

BAOBŽCEČNDA

NĚĚEMFCGOHVCHÁ

BOŽENA

NĚMCOVÁ

4) *Přečti si názvy dalších pohádek od Boženy Němcové. Jedna z nich však mezi ně nepatří. Přijdeš na to, která? Její název škrtni.*

O PRINCEZNĚ SE ZLATOU HVĚZDOU NA ČELE

JAK JAROMIL K ŠTĚSTÍ PŘIŠEL

LESNÍ ŽENKA

~~*POŠŤÁCKÁ POHÁDKA*~~

O NESYTOVI

Pokyny pro učitele:

1) *Žáci obdrží pracovní list.*

2) *Vyučující žáky seznámí s tím, že na první straně pracovního listu jsou ukázky (úryvky) pohádek, nahlas si všichni přečtou a vysvětlí úkoly na druhé straně pracovního listu. Úryvky si děti přečtou potichu a vypracují samostatně dané úkoly. Kdo je hotov, může namalovat obrázek k nějaké pohádce (děti pak navzájem mohou i obrázky poznávat).*

3) *Odpovědi doporučuji neznámkovat, spíše obodovat apod., důležité společně zkontrolovat, u Pošťácké pohádky si říci autora (Karel Čapek).*

4) *Po kontrole pracovního listu je vhodné seznámit se s životopisem spisovatelky Boženy Němcové, ukázat její fotografie, popř. poukázat na další její díla, která možná mají rodiče nebo prarodiče žáků doma.*

Pomůcky:

Oboustranně nakopírovaný pracovní list pro každého žáka, psací a kreslicí potřeby. Vyučující si rovněž připraví krátký životopis, popř. fotografie B. Němcové a nějaké další její knihy.

Literární zdroj:

NĚMCOVÁ, B. *Národní pohádky*. 5.vyd. Praha : Albatros, 1972. s. 38, 45.

NĚMCOVÁ, B. *Pohádky*. 1.vyd. Praha : SNDK, 1968. s. 59, 80, 169, 260.